

בבא קמא כח

הדין – היכא דליכא פסידא	רב יהודה	רב נחמן
לא עביד איניש דינא לנפשיה	עביד איניש דינא לנפשיה	דכיון דבדין עביד לא טרח
קמיה דיינא	דכיון דליכא פסידא ליזיל	

קושי על רב יהודה	המקור	דחיית המקור
בן בג בג אומר: אל תיכנס לחצר חברך ליטול את שלך שלא ברשות, שמה תראה עליו כגנב, אלא שבור את שיניו, ואמור לו שלי אני נוטל	1. בן בג בג יחידאה הוא, ופליגי רבנן עליה 2. רבי ינאי אמר: מאי שבור את שיניו? בדין. <u>קושי</u> : אי הכי, 'ואמור לו' – 'ואומרים לו' מיבעי ליה! 'שלי אני נוטל' – 'שלו הוא נוטל' מיבעי ליה! קשיא.	לא, בתם, דאיכא פסידא. <u>קושי</u> : אי הכי, אימא סיפא: דחפו לעלין ומת - חייב ; ואי בתם, אמאי חייב? שהיה לו לשמטו ולא שמטו.
שור שעלה ע"ג חבירו להורגו, ובא בעל התחתון ושמט את שלו ונפל עליון ומת - פטור; מאי לאו במועד, דליכא פסידא	הממלא חצר חבירו כדי יין וכדי שמן - בעל החצר משבר ויוצא משבר ונכנס	אמר ר"נ בר יצחק: משבר ויוצא - לב"ד, משבר ונכנס - להביא זכויותיו
מניין לנרצע שכלו לו ימיו ורבו מסרהב בו לצאת, וחבל ועשה בו חבורה, שהוא פטור? ת"ל: אל תקחו כופר לשב!	1. הכא במאי עסקין - בעבדא גנבא. <u>קושי</u> : עד האידנא לא גנב, והשתא גנב? <u>תירוץ</u> : עד האידנא הוה אימתיה דרביה עליה, השתא לית ליה אימתא דרביה עליה. 2. ר"נ בר יצחק אמר: בעבד שמסר לו רבו שפחה כנענית, עד האידנא היתירא, והשתא איסורא.	אמר רב זביד משמיה דרבא: הוא הדין אפי' שברה, והאי דקתני נתקל : אידי דקבעי למיתני סיפא: אם הוזק - בעל חבית חייב בנזקו , דדוקא נתקל, אבל שבר לא, דהוא אזיק נפשיה, קתני רישא נתקל .
המניח את הכד ברה"ר, ובא אחר ונתקל בה ושברה - פטור טעמא דנתקל בה, הא שברה - חייב!	וקצתה את כפה - ממון ; מאי לאו בשאינה יכולה להציל ע"י דבר אחר!	לא, שיכולה להציל ע"י דבר אחר. <u>קושי</u> : אבל אינה יכולה להציל ע"י דבר אחר - פטורה, אי הכי, אדתני סיפא: anfei ידה - פרט לשליח ב"ד , לפלוג ולתני בדידה: 'בד"א - בשיכולה להציל ע"י ד"א, אבל אינה יכולה להציל ע"י דבר אחר - פטורה'!
הרי שהיתה דרך הרבים עוברת בתוך שדהו, נטלה ונתן להם מן הצד - מה שנתן נתן, ושלו לא הגיעו; ואי אמרת עביד איניש דינא לנפשיה, לנקוט פזרא וליתיב!	1. אמר רב זביד משמיה דרבא: גזירה שמא יתן להם דרך עקלתון. 2. רב משרשיא אמר: בנותן להם דרך עקלתון. 3. רב אשי אמר: כל מן הצד דרך עקלתון הוא, קרובה לזה ורחוקה לזה. <u>קושי</u> : אי הכי, אמאי שלו לא הגיעו ? לימא להו: שקולו דידכו והבו לי ידידי! <u>תירוץ</u> : משום דרב יהודה, דאמר רב יהודה: מיצר שהחזיקו בו רבים - אסור לקלקלו.	<u>קושי</u> : אי הכי, אמאי שלו לא הגיעו ? לימא להו: שקולו דידכו והבו לי ידידי! <u>תירוץ</u> : משום דרב יהודה, דאמר רב יהודה: מיצר שהחזיקו בו רבים - אסור לקלקלו.
בעל הבית שהניח פאה מצד אחד, ובאו עניים ונטלו מצד אחר - זה וזה פאה; וא"א עביד איניש דינא לנפשיה, אמאי זה וזה פאה? לנקוט פזרא וליתיב!	מאי זה וזה פאה? לפוטרו מן המעשר, כדתניא: המפקיר את כרמו, והשכים בבקר ובצור - חייב בפרט ובעוללות ובשכחה ובפאה, ופטור מן המעשר .	מאי זה וזה פאה? לפוטרו מן המעשר, כדתניא: המפקיר את כרמו, והשכים בבקר ובצור - חייב בפרט ובעוללות ובשכחה ובפאה, ופטור מן המעשר .

